

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 32 korona. Negyedévre . . . 8 korona.
Félévre . . . 16 korona. Egy órá . . . 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 2 korona.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 60 fillér.

Hivatalos közlemények sora 10 korona.

Nyilttéri czikkek garmond sora után 40 fillér fizetendő.

Kongrua.

Mintha látnám az öröm sugarát a szegény, reményt vesztett protestáns pap sremeiben, mikor ezt a címet olvassa: Kongrua... Tehát... végre-
valahára... tán kiutalják azt a nehány koronát, melyet az ország törvénye fizetése pótlása érdekében még 1899. január 1-jére parancsolt folyóvá tenni.

Várj, édes papom, ne türelmetlenkedj; legyen Krisztusi türelmed, ez év végén, vagy a jövő század elején már csak megkapod azt a szalmazsált, melybe kétségbeesésedben kapaszkodhatsz, mint mentőeszközhöz... Előbb a katonatiszti kongrua póthitelét kellett megszavazni... A tiszti bojt türelmetlenebb, mint a palást. Te várhatsz, te már úgy is hozzászoktál inséghez, nyomorusághoz családdal együtt. Türelemhez szoktattak a gályán, a börtönökben. Türelem és családás volt egész életed kezdettől fogva...

Türelmetlenség az iskolákban mindent, míg célhoz értél... és türelmes most még több mindent a te kedves hivedtől is.

Nem is panaszkodnál te most sem, ha csak magad lennél... de ott a család... s ma mások a viszonyok, mint régen...

Három századon keresztül egy zokszót nem ejtettél: kopolt ruhában, de annál fényesebb lelkesedéssel szolgált az igaz Istent, a magyar hazát és az emberiség szent ügyét...

Zászlója voltál a hitnek, melyen Isten ígéje ragyogott: „Istenért és a szabadságért!...”, mert nem adatott nekünk a szolgaságnak, hanem a szabadságnak lelke... Örtüze voltál a hazaszeretethez, mikor a „csillagoltó” sötét éjszakában a legfényesebb csillagok reszkető sugarai is kialvófényben voltak... és mikor a török s más vandál dúlások vesztőhelyekké, Golgothákká változtattak Magyarországot bérceit és halmait: a nem csüggedő ima zokogó kiserével *virrasztó* voltál a jeltelen királsághoz felett, hogy az elszórt csontok meglevenüljenek s legyen feltámadás...

Betöltötted hivatásodat becsülettel, Isten szolgájához illőleg. Jutalmat nem váltál.

Nem is adtak. Szükség kenyeretét zúgolódás nélkül etted, mert gyermekeid jövője nem aggasztott: *a magyar iskolák csaknem ingyen nevelték a papok gyermekeit*... a kik apáik nyomdokaiba léptek új lelkesedéssel.

Ma?... Magas a tandíj az iskolákban, az egyetemeken s a papi gyermekekre semmi tekintet. Ugy-e, ugy-e édes papom, vártad, erősen vártad azt a kongruát, kölcsönt is vettél fel már rá, de mégsem tudtad fizetni a felémelt tandíjakat, az erőfeletti költségeket.

Szegény — papgyermekek!

Ott kellett hogy hagyjátok az iskolákat, az egyetemeket...

Szüleitek élnek s mégis ti vagytok a legárvábbak, a legelhagyottabbak.

A katonatiszt gyermekeit befogadják a katonai intézetek. A tanítók és tanárok gyermekeit *tandíj nélkül* (!) tanulhatnak, kegydíjak, tanító házak, menházak, szeretet és árvaházak állnak rendelkezésükre... Helyén van! De hát a ti számátokra „szegény papok gyermekei” mi van?... *koldus bot!*... lesz kongrua is: akkor minden másképp lesz.

De hát miért késik az a kongrua?

Azért, mert azt a temérdek sok okmányt nem lehet egy-két nap átneézni. A mult év sem volt elég idő reá. Aztán édes papjaim, valljátok meg az igazat — nagyon fogyatékosan terjesztették be okmányaitokat. Az egyházi képviselő, Fő és Igazgató Tanácsok maguk sem tudták az eljárást: nem tudtak kellőleg utasítani. A filiák és szórványok távolságait csak a szolgabírákkal igazoltatták, nem az építészeti hivatalokkal.

Lássátok, egy dologból kettő lett, mert e miatt vissza kellett utasítani kigazítás véget. Aztán ki hiszi el nektek, hogy azokból a *repülő kévékből* megszerakott egy kalangya kepebuza, csak két árva koronát érjen? Senki! *En se hiszem, mert félannyit sem ér.* Hát az a kopasz-hegyekről lekörmölt törökbuza, hogy ne érne többet egy koronánál? Igaz, hogy a székely fuvaros, a ki „musketáj” keres, a zsidóval együtt szemétnek nevezi, mikor a piacra viszed, hízóba vetett disznód pedig az éhség rőfögő haragjával fordul el tőle, mikor a válluba eleibe töltöd.

Soroljak még többet is elő? Lát-hatod édes papom, hogy sok hibát tetél beadványodban. Te vagy az oka mindennek. A közigazgatás emberei most nem érkeztek az adatok összegyűjtésére, mint a hogy a tanítói kongrua összeírásakor cselekedtek. Várj! sor kerül rád is. Igaz, hogy az isteni türelemnek is határa van s talán azok a szegény papok is emberek... A szük-

ség égbe kiáltó. A karácsonra egy-kétnek kiutalt kongrua, az inség embeirel még türelmetlenebb tette. A miniszter legyen igazságos, de ne szórásal hasogató. Alantossait sürgesse a munkával, hogy a szegény papok mentől hamarabb megkaphassák fizetésük kiegészítését, hogy annyi szenvedés és várakozás után enyhüljön úgy a hogy elviselhetetlen anyagi helyzetük.

Mi bizunk Wlassics kegyelmes urban, mert úgy ismerjük őt, mint a kultúra embereinek igaz barátját. Ti pedig édes papjaim, csak várjátok türellemmel, ha eddig vártatok.

Papok barátja.

A kath. kongresszus értekezlete.

Budapest jan. 30.

A katolikus kongresszus ma tartotta értekezletét.

Az egybegyűlt tagokat, úgy látszik, áthatotta azon tudat, hogy itt az ideje a munkának. Szapáry Gyula gróf tett egy oly irányú indítványt, hogy a kongresszus csak az általános vitát fejezze be, s azután a vita eredményét szövegezve egy bizottság, mely a püspöki karral s a kormányfői is tárgyalásba bocsájtkozzék arra nézve, hogy a vitás pontok előzetesen tisztáztassanak.

Ezen indítványt a kongresszus annak tekintette, hogy ezzel az autonómia megoldását előadni akarják, s oly erőlyes felszólalások történtek, hogy ez indítvány a kongresszuson alig megy keresztül.

Az értekezlet lefolyása különben a következő volt:

Nagy és érdekes vita indult meg a Szapáry Gyula gróf által fölvetett ama kérdés fölött, hogy az esetre, ha a kongresszusi többség, sem a 27-es bizottság, sem a kisebbségi javaslatot általánosságban nem fogadja el, egy új bizottság küldessék ki egy új javaslat megismerésére és az illetékes ténylezőkkel való tárgyalásra.

Ugron Gábor ezt határozottan ellenezte. Magyarország katolikus világa — ugymond — azt várja a kongresszustól, hogy tegyen már valamit. A tényezőknak elég alkalmuk volt már a nyilatkozattételre. A püspöki kar részt vesz a kongresszus tanácskozásain és kifejezheti a maga véleményét. A kormány szemben pedig a kongresszus fejtsen ki elég erős álláspontot, a mely képes legyen arra, hogy a kormány a kongresszus többsége által kifejezett óhaját és kidolgozott javaslatot elfogadja.

Horánszky Nándor e föltagással szemben szólalt föl, míg ellenben Ugron Gábor álláspontját Rakowszky István, Györfy Gyula és részben Zichy Nándor is helyeselte. Csernok kanonok egy, a püspökök állás-

pontját támogató felszólallásával egészen magára maradt. Felszólalt még Dudek nyit-rakonok, míg a jelenlevő püspökök közül senki sem szólalt föl.

A mai értekezletből a kongresszusi tagok azt a benyomást nyerték, hogy a „püspöki kar tagjai, részben azért, mert egymással megállapodásra jutni nem tudtak, részben pedig azért, mert nem tulságos hivatás az autonómiának, az úgy újabb elhalasztását szeretnék legjobban, de a kongresszus világi tagjai a legerélyesebb akcióra készek az autonómia létesítése érdekében.

Az értekezleten elhangzott *eszmecsere* eredménye folytán Szapáry Gyula gróf eljeltette a maga indítványát.

A háború.

Legújabb hírek.

Brüsszel, jan. 30.

A burok azon hadállásairól, melyeket a Tugela és Ladysmith között megszállva tartanak, a következő rendkívüli érdekes adatokat közlik az itteni lapok:

A Tugelától hét kilométerrel éjszakra óriási hosszúságban egy domblánczatot emelkedik Ladysmith körül, a melyen a buroknak első hadállása van.

Ezen halomsorpot mögött Ladysmith-hez közelebb újabb hegylánc vonul, melyen a buroknak rendkívüli megerősített sáncok mögött van a második nagy hadállásuk. A burok útjai uralkják a Tugelának és Smaadron folyók völgyeit és egyuttal ezek a hadállások az összes Ladysmithbe vezető utat is képesek elzárni.

Joubert tábornok csapatainak harmadik frontja az Isinbulwana-hegy felé néz. Itt már a kör szűkebb és a hadállás eléggé közel van már Ladysmith-hez magához.

Ezenkívül azonban még egy negyedik, rendkívüli megerősített gyűrű fogja körül Ladysmithet.

Az angolok eddigi veszteségei.

London, jan. 30.

Az angolok összes vesztesége, leszámítva a spion-kopi harcot a következő: 9523, ezek közül 2436 halott, 4818 sebesült és 3303 foyoly; a katonatisztek közül elesett 124 megsebesült 355 és fogoly lett 109.

Pártoljuk a hazai ipart és termelést!

Nyilatkozat.

Alóírtak ama hazafias, nagy horderejű mozgalomról, a mely a hazai ipar és termelés támogatása érdekében országsszerte megindult, örömmel értesülvén, ahhoz való készséges csatlakozásunkat bejelentjük:

Kolozsvárt.

Krieshofer János kereskedő, Regius Arthur mester, Kozma Béla kereskedő, Fekete

kiáltották is M. Józsinak, hogy adja meg magát, de ez azt kiáltotta vissza, mit a francia öreg gárda ezredese Waterloonál az angolok kiáltott. Látna azonban, hogy kelepcezőből egyéb módja a szabadságnak nincs, kicsapta a ház ajtaját, s a sötétben látva a szemközt vagy 30 lépesnyire álló alakot, erre cselezve lötte ki fegyverét. Erős ordítás halatszott: „Ó Jésszus! au wé! au wé!” — A mi Jósánk biz a Mező Józsi fogó díletans, finánczör tenyerét lötte keresztül, s annak ordító siránkozása úgy megzavarta a zsan-dárokat, hogy Józsi a tornác hosszában a házi kertbe kimenekedett, s a kert végén a sövénykerítésen át a véggel oda ütköző szomszédos kertbe jutott, s onnét a szabadba.

A vetői pusztán volt dolgom, s mert az előre láthatólag mintegy hat hetet volt igénybe veendő, más használható lakás pedig láthatólag egyáltalán nem volt, az ottani sötétben egy présházat vettem igénybe, melyben a nagyobb sajtó-helyiségen kívül egy lakályos szoba és egy konyha állt rendelkezésre. E présház Mező Józsi apjának tulajdona volt, ki azonban arra, hogy használatáért bért fizessek, rábírható nem volt, — a család fiatalabb tagjainak adott ajándékokkal véltem e tartozásomat lerovottnak. A szobában két ágy lévén, abban segédemmel együtt tanyáztam. Mező bácsi oly előzékeny volt, hogy Erzsi leányát, Józsinát 1—2 évvel idősb-fiatal özvegyt rendelte ki gazdaszónyul. Egyik este vacsoránál ültem, midőn Józsi jelenti, hogy itt van öccse a Józsi pajtásaival együtt és kéri a tekintetes urat, engedje meg, hogy az éjszakát a prés-

Mihály építőmester, Fekete Lajos építő tervező, Bánya István kőműves mester, Balló Ottó máv. mozdonyvezető, Sigmund Ákos kor. orvos hallgató, Györfy Mihály máv. kaulauz, Schlumbricht Márton cipész, Nandel Mór ügynök, Némethy György ny. raktárnok, Köszegi Károly máv. kézbesítő, Muszka Ákos haszonbérő, Lázár Ferencz szatócs, Csipkés József felvigyázó, Klein Herman bádogos, Klein József bádogos, Banyhai Aladár fodrász, Mélyesi Sámuel lakatos, Kovács József szíjgyártó, Bacsoni testvérek, Bacsoni Gézáné szűrszabók.

Szászvaros.

Dr. Tóth Sándor járás orvos, dr. Tóth Sándorné, Beszvár Jánosné birtokos, Beszvár János birtokos, Bocz Géza erdőmester, dr. Dózsa József tanár, Sándor János tanár, Szuky Ferencz birtokos, Barthos Dezső tkvezető, Mihályi Béla rendőrkapitány, Vitus Lajos ref. tanár, Szabó Ödön kir. albró, Fodor Gyula főszolgabíró.

„Erzsébet-ut”.

II.

(Vége.)

A hölgy bizottságnak munka programja, a gyűlésnek egyéb részletei ki vannak dolgozva. Az akció is már a napokban megindul. Az eredmény iránt, ha meg nem zavarják a törekvéseket, miután itt váll vett munkát kell végezni, kétség fenn nem foroghat.

Igaza van a czikk írónak, midőn említi, hogy némelyik szerint 40, mások szerint 30 év óta napi rendben van és sürgetik a Fellegvárra felfelé emez utat. Sürgetik a hiddal együtt általános forgalmi tekintetből és sürgeti szépsézet, közegészségügyi, turisztikai s a város rész fejlődésének számos olyan indoka, a mi nem illeszthető be jelen czikkcske keretébe.

Megteheti Szvacsina Géza polgármester, a tanács, a szaksztyályok, a közmunka bizottság, a közgyűlés, hogy czikkíró egyéni kívánságára elejtse az Erzsébet ut kiépítését. Ez esetben a város még a belügyminisztert is fel kell, hogy kérje, hogy a város által a királyné emlékére tervezett eme alkotást törölje ki ama könyvből, a mit az ország különböző pontján Erzsébet királyné emlékére létesített nagy tervezett emlékekről ki adott. Mert Kolozsvár tanácsa 1899. évi 15852 sz. a. az Erzsébet ut létesítését a királyné emlékére, feljelentette s a miniszter a kinyomtatott könyvből azt befoglalta.

Ez esetben a város, ha ugyan mindent sikeresen elvégezhet, szemben fogja találni magát a közhangulattal, mely mégis sürgetni fogja a gyalogut létesítését. Mert a Felleg-

házban tölthessék. Esőre volt kiállítás. „Góhó vagy te Örzse, — hisz itt én vagyok a zsölér és ti a gazda, nem én rendelkezem a ház felett.” — „De kérem, apám uram átadta a tekintetes urnak, ő (maga) rendelkezik.” — „Ha hát így van, ugyén látom szívesen őket.” Erzsinek meghagyttam, hogy lehetőleg ellássa őket. Hideg hus, sonka, kolbász, hurka, sajt stb. félekkel dusan elvontunk látva, meleggel csak thea, vagy kávéval szolgálhattunk.

A mig ott tartózkodtam, mintegy hat hét alatt, mintegy nyolcezsor jelentek meg vendégeimül, a mennyiben már első alkalommal meghívtam őket, hogy ha kosztom megtetszik, szívesen látom őket. Leginkább a thea nyerte meg tetszésüket, mely tisztességesen megrumozva különösen reggelire jól fogott náluk. Egyszerre legkevesebben hárman, s legtöbben heten jelentek meg. Mező Józsisal ezután közvetlenül több nem találkoztam, bár — a Duna mentén bő teendőkkel lévén ellátva — Gerjenben is huzamosan és sokszor tanyáztam, de Mező bácsit, a tóbíró többször meglátogattam; leánya: Örzse, a vidéken, mint szépség „a tóbíró leánya” ezimen volt ismeretes, szemének szépsége is elég ok lehetett a „szép” jelzőre. A „tóbíró” tisztgés és időtől fogva azért állott fen Gerjenben, mert a lakosság főfoglalkozása a halászatból állott, s ez ügynek volt a tóbíró a főnöke; ma már földmivelők. Azok a gonosz mérnökök azt a Dunán annyira kiforgatták a minéműségéből, hogy a hol azelőtt a háló járta, ott most az eke járja.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1900. Január 31.

A bakonyi zsványéletből.

Írta: Éjszaki Károly.

(Vége.)

A bakonyiakon tul van tolnamegyei e fajta eleményem.

A 48—49. évi forradalom után az erőszakosan besorozott honvédek közül — mielőtt azokat külföldre szállították volna, sokan megszöktek. Ezek az otthonos faluban tartózkodtak, nappal az erdőben, vagy nádasokban rejtőztek, éjjelre a szőlő házakba vonultak, köztudomású dolog lévén, hogy az osztrák zsanádok éjjel pátrólkodni nem bátorokdának; — csak később, midőn sikerült ur és félur-féle magyarokat közbátorsági comissarius ezimen szolgálatukba megszerezni, ezek vezetése mellett merészkedtek aztán éjjeli portyázásokra is kirándulni. E gyászvitézek a vidék házi szokásait és sajátosságait ismerve, a tájékozatlan és bátoratlan poroszokat sikeresebb működésre képesítették.

E monda hőse Mező Józsi volt, egy jómódu gazdának fia. A forradalom végéig honvéd volt, a bukás után besoroztatott cserepárrá, onnét megszökött, „lőjéik inkább agyon, de a németet nem szolgálja!” mondogatta. De végre Gerjenben egy társával együtt elfogták s lovas szekéren szállították megbilincselve a kettőt Paksra, a kísérő két

zsandár a hátsó ülésen ült, ezek előtt a kocsi fenekén a két fogoly. A magyar erdőhöz értek, a két szőkevény mintegy vezény-szóra lehetőség szerint megragadta az előtte ülőnek lábait és a saroglyán át hátbukfenczel — salto mortalé-vel — kivetette a saját átellenesét, kik nyakszirtre potyanva, egy kis időre kábultan maradtak a földön. Ez alatt a kocsi is haladt, végre a két legény a megállított szekerről leszállva s a két fegyvert magukhoz véve, az erdőbe illantak, s az azon tul torjódó rongteteg nádasokban biztos menhelyre találtak.

Midőn az ötvenes évek elején azon Magyarországon át Erdélyre is kiterjedő mozgalom támadt, mely mind a két hazában résztvevőkre talált s későbbi következményeiben a szabadság vértanuinak számát itt is, ott is szaporította, a dunamenti vidék tolnaszólti részéről a szabadság lelkesültjei a Dunahosszat terjedő gerjén erdőben tartottak egy inkább nagygyűlésnek, mint értekezletnek mondható összejövetelt. E gyűlést öröklül kiállított legényeivel Mező Józsi fedezte.

E gyűlésen, melyet egy ismert magyar áruló feljelentett, én is jelen voltam, — de bajom nem esett, mert az áruló csak a főtől és gerjén papokról és a gerjén rectorról birt tényleges adattal, ezek pedig a résztvevők közül senkit annak daczára el nem árultak, hogy ezen súlyosító körülmény alapján ítéltek 12 esztendő ügynevezett sánc fogságra. E Mező Józsi elfogható nem volt, keresék mindenütt, hisz nem zsványának, hanem politikai menekvőnek tartották.

Itt közbetvőleg megemlítendőnek találok azt, amit Mező Józsi bemutatása alkalmával — tekintve a tisztolt hölgykoszorúnak feltehető ily irányú érdeklődését — logfontosabb körülménykint kimondani lett volna kötelességem. Hosszu életemen át csak két „legszebb” félt láttam és ismertem, — ezek egyike B. Józsi korán elhunyt barátom volt, kit férfias szépsége és lovagiasága és nem annyira udvarlása, mint udvarlatai vitték azon korai sírjába, melytől szívből házassága és családias élete sem birták megmenteni; — ezek másika ezen Mező Józsi volt, — e kettő hasonlított is egymáshoz, mind alakra, mind színre, csak hogy M. Józsi magasabb lehetett; — Alci-biadest képelem ilyennek, — 22 éves, közel öt magassága, szabályos testalkatu legény, kinek karcsu alakjából s minden mozdulatából kitűnt a duzzadó erő; fekete szép metszésű nagy szemei, korom fekete gyűrűs fűrtökben nyakába körös körül egyenlő hosszúságban lecsüngő fürtjei, sugár fekete bajuszak, vidor kedélye, félelmet nem ismerő bátorsága, nyájas és előzékeny modora voltak a talizmán, a büvérő, mely neki a nők részéről mindenkor és mindenütt „Salva guardiát” biztosított. Ilyen volt az én „Jóska öcsém”, kivel gyakran volt érintkezni szerencsém.

Találkoztam ismét áruló, ki besugta, hogy M. Józsi éjjeleznik bejár a faluba kedveséhez. Egy csapat zsandár ment éjjelre Paksról Gerjenbe, működvelőként tartott velők egy finánczör is, kinek kedve kerekedett „Mező Józsi fogni”, körül fogták a házat, s

várta a vasut felől, a Herczegovina felől, a Törökragás felől körüléssel, de kényelmesen fel lehet jutni. Fel lehet jutni a Sánczgrádiscon is, de egészen márőleges farsztó uton, melyet házak s két oldal tiszttalan folyadékkal telt, nyáron bűzhödt csatorna szegélyez. A tervezett serpentin uton azonban kizárólag a mezőn, a város pontjaira kellemes kilátást nyújtva, aránylag rövid vonalban kényelmes pihenőkkel ellátva vezet fel a sétatól.

Az ut elkészítése után a közóhajtás rövid idő alatt megteremtí a sétatér utca tenyegyét tervezett azt a gyaloghídat is, mely a sánczaljai városrész fejlődésének megadja a lehetőséget.

A sétatér tudvalevőleg iszapos, szeméttel felülött területre épült park két vízközé van szorítva. Árnyas fái alatt gázakkal telt levegőjét gyakran fűléditő teszi az, hogy a városi uszoda, átellenben a nyári színház a szellőztetést akadályozza. Ha meglesz az Erzsébet ut s a gyaloghíd, a sétaterről 6 perc alatt öreg urak is felsétálhatnak a Fellegvár tiszta levegőjét szívatják.

Czikkirót fell kell világosítanom, hogy a szepítő egylet lépéseket tett a városnál az iránt is, hogy a kloákák, vískók, életveszélyes állapotok rendeztessenek. Ez iránt öt rendbeli beadvány van a város levéltárában a szepítő egyletnek 1898—1899-ről. A tanácsnál és Szvacsina Géza polgármesternél visszhangra is találtak ezek, a mit bizonyít a tanács 14212—99 és a polgármester 1820—99 sz. átirata.

A szepítő egylet törekvése az, hogy a mint az ut megnyílik, a Fellegvár rendezéséhez hozzá fogjon. E tekintetben a tervek és kombinációk nyilvánossá tétele ma még idő előtti és az ügynek nem használna. A közönség azonban eltekintve a Fellegváron való séta hely használatának megkönnyítésétől az által is nyer, hogy a hójai erdőhöz egy kellemes séta utat talál s talál egy portól ment, kényelmes utat a vasut állomáshoz is.

Ebből látható, hogy a Szepítő Egylet mindazt munka körébe vette, a mit a cikkiró a Fellegvárra nézve javasol sőt többet is akar létesíteni. A különbség a kettő között csak az, az egy letet a *kögygyülés kifejezett* kívánságához képest *fokozatos* törekszik a célt elérni, míg a cikkiró azt szeretné, hogy mint Schütz János, a szepítő egylet is évtizedeken át gyűjtö s a mai kezdeményezők unokái, egyszerre tündéri varázslattal csináljanak a Fellegvárból Erzsébet parkot s illeszkék oda az elnök szobrát is. A mi a templom körüli épületek lebontásánál lehetett, az a mód nem alkalmas egy vidék képének megváltoztatására. Minden akciónak más az eljárási módja és rendszere. A tencsintéri parkot és magát a tért sem lehetett egy varázslattal egy év alatt átalakítani. Tizenöt év óta munkálkodik rajta a szepítő-egyesület, mely ha csak egy kicsit körül tekintünk, látjuk, hogy a város nem csak e két vidékének szepítésére terjesztette ki munkásságát, hanem 10—15 pontjával és számos emlékének kegyelmei fenntartására a figyelem felhívásával foglalkozik.

Igaz, hogy a városi tanácsot kérte fel a szepítő egylet, hogy az utász csapat iránt átirni sziveskedjék, de ennek ante aktái

indokolják ezt, melyek visszanyulnak az akció megkezdésének első idejéig. A katonák 10 kr., a tiszt 50 kr. napi pótléka költségei fedezésére a szepítő egylet vállalkozott, ezt a szakosztályok tárgyalásai nyomán cikkiró is elismeri.

A mi a faanyagot illeti, a várostól kérte a szepítő egylet. A város ezt természetesen önmagának adná s ha nem lehetné, az egylet, miként azt az elnök kifejezte, másfelé fordul.

Erre nézve ajánlatot is nyert az Andrassy-uradalom részéről. Költségvetést és tervet az egylet nem adhatott be, mert azokat maga a tanács készítette el. Engedélyt sem kérhet a tanácsból, mert nincs mire, miután a város szepítése iránti közérdekekből tesz a szepítő egylet egészen önzetlenül szolgálatokat. E munkálatok közben irásbeli érintkezéseivel könnyen kifeledhet egy dátumot, figyelmen kívül hagyhat egy-két adatot, de miután a szepítő egylet tagjai tagjai egyttal a tanácsnak, szakosztályoknak, közmunkabizottságnak és kögygyülésnek is, a szükséges felvilágosítás kérése és megadása sem idővesztegetésbe, sem nehézségbe nem ütközik.

Midőn komoly törekvésekről, a kögygyekben önzetlen munkálkodás teljesítéséről van szó, nem tudjuk belátni, hogy a teljesített munka miért kelt zajos derűtést, miért szolgált okot egy átirat a hírlapban megrovási kalandokra.

Hiszen a szepítő egylet választmányában a tanács részéről Szvacsina Géza polgármester, Salamon Antal, Nagy Mór, Fekete Béla tanácsosok, a város szakértői részéről Póczy Mihály főmérnök, Totizer Armin, Pákey Lajos főmérnök, Merza Lajos mérnök, Reményik Károly, Hirschfeld Lajos mind tagjai. Ezek tagjai a szakbizottságoknak is. Ezenkívül a kögygyülés, szakosztályok, a polgárok közül Bak Lajos, Benigni Sámuel, dr. Békésy Károly, Bíró János, Dávid Antal, Dobál Antal, Dörgő Albert, dr. Felitzsch Artúr, dr. Ferenczy József egy. tan., Gajzágó Manó, Girsik János, Haller Károly, Haller Rezső, Hegyesi Vilmos, Hevesy József, Hirschfeld Sándor, Hory Béla, Horovitz Samu, Kardos Kálmán, Konessy Béla, Kenyeres Balázs, Koleszár Sándor, Kövály Mihály, Kuszko István, Magyar Mihály, Nagy Lajos tanár, Páll István, Pollák Lajos, Polcz Albert, Polcz Rezső, Puskás Béla, Reményik Károly, Ritter Gusztáv, Sándor József, Sántay Sándor, Sigmond Dezső, Somlyay László, Smiel Dávid. Stuckheil Gyula, Szádeczky Lajos, dr. Széchy Károly, Szentkirályi Ákos, Szekula Ákos, Sári László, gr. Teleki László, Veress Ferencz, Virányi István, Versényi György, Varga Dániel a választmányuk mind tagjai, tagja a M. P. szerkesztője Ajtai K. Albert ur is, ki az Erzsébet utra tartozó munkálatok viteléhez a gyűlésen maga is hozzájárult.

Szemlélt.

Egyleti élet.

A Kolozsvárt székelő Erdélyrészi Mészegylet f. hó 28-án tartotta évi rendes kögygyülését Gámán Zsigmond iparkamarai titkár elnöksége alatt. Az egylet életére vonatkozó fontosabb adatokat közöljük itt a titkár évi jelentéséből. Az erdélyrészi Mészegylet a jelen évvel fennállása 20-ik évébe lépett. Az egylet által kiadott s már két év óta illusztráltan megjelenő havi szaklap,

ben fegyverrel jött a folyosóra, s látva éjjeli vendégeinek mineműségét, az urfélék mind puskával voltak ellátva — rájók lőtt, de nem talált, a csapat élén álló H. gyakorlott vadász lévén, Gindlyt első lövésre agyonlötötte.

Ekkor látták a jámbor kisérők, hogy ők tulajdonképen rabolni segítettek. Mit raboltak aztán onnét H.-ék, azt most már nem tudom, azon részletet is elfeledtem, hogy hol és mikép kerültek a gazok hurokra, de azt tudom, hogy akkor is és mindig sajnáltam a jámbor jóhiszemű áldozatokat. Helet vagy kilenczet akasztottak fel Pakson egyszerre. A nép s mindenki a gazok vesztén örült, de a rácsábitott jámbor jóhiszemű áldozatokat sajnálta. Mező Józsi testvér-bátyja, ki csak azt tette, hogy szíveségből kocsián a Duna keleti feléről jött, collagait kocsián Tengelczre vitte, s ott kocsiát lovastól az udvaron szundikált, nem is sejtve, hogy mi történik odabenn a kastélyban, hihetőleg el nem fogható öccse iránti bosszúból, szintén a meg nem érdemelt akasztófán végezte életét.

Mező Józsi végére az államuton Paks és Tolna közti veslei (gorjéni) csárdában szorították meg két pajtsával együtt a zsendárokat, sokáig lövöldöztek egymásra; a zsendárokat visszaverték, Józsiék kitörték, s a tornáczon végig hasalva, a kertbe az ott terjedő ölnyílnél magasabb kukoriczába menekedtek, s csak ugyan mentve is voltak, a zsendárok őket nem is üldözték, csak gondolomra tettek néhány lövést utánok, — megfoghatatlan, hogy miképen történhetett, — a háztól mintegy 20—30 lépésnyire Józsi

a Mészeti Közlöny az 1899-ik évvel 14-ik évfolyamát fejezte be. Ez a két adat is erős tanúságot teszen a mellett, hogy Magyarország keleti részében nagyon is helyén valók az ilyen szűkebb hatáskörű, kis gazdasági irányú egyesületek. Mert itt nemcsak a gazdasági előhaladást szolgálják, hanem a nemzeti ezélokra is elősegítik. Az egylet törzsvagyonát képezik: a házsongárdi méhes kert s az eddig hegyült alapító tagsági díjak, továbbá a könyrtár. Forgó tőke a tagsági díjak és a kiadványokból befolyó összegek.

A múlt évben az egylet a nagy nagymélt. földmívelésügyi miniszter uralt ötszáz forintnyi állami segélyben is részesült. A tagok száma közel ezer. Könyvtára áll: 127 kötet és füzet önálló műből és 153 kötet folyóiratról. A múlt évben Szegeden tartott magyar orsz. méhészeti kongresszus és kiállításán részt vett kiküldötjei által a tisztviselői kar a következőleg alakult meg: Elnök báró Jósika Gábor cs. és kir. kamarás, orsz. képviselő. Alelnök: Gámán Zsigmond keresk. és iparkamarai titkár. Szerkesztő és könyvtáros: Bálint Sándor dr. egyetemi magán tanár. Főtitkár: Wieder József m. k. dohánny. szertári kezelő. Titkár: Fatter Péter m. k. adóhiv. tiszt. Pénztáros: Bíró Gyula áll. tanítóképző int. rendes tanár.

SZÍNHÁZ.

150% kal akarják, mint hírlík, fel emelni a helyárakat a színházban a Kubelik hangverseny alkalmával. A multikori hangversenye is Kubeliknek a kolozsvári viszonyokhoz mérve megrádrága volt, s a közönség zugulódott miatle. Ép azért nem hisszük, hogy a színház igazgatósága belegegyezék most olyan magas helyárakba, a minőről a hírléls szól.

Jászai Mari szerződése. A „M—g”

mai számában hosszabb cikkekben foglalkozik Jászai Mari szerződésének kérdésével. A budapesti Nemzeti Színház intendánsa ugyanis az eddiginél kisebb összegről szóló szerződést ajánlott fel neki, melyet Jászai nem akart elfogadni. A fent nevezett újság azt írja, hogy ha Jászai az ismételt felajánlandó szerződést nem fogadná el, az intendáns visszacszerződött *Fáy* Szerénát, kinek már a *Vígyszínház*ról való távozása alkalmával megígérte, hogy szerződettet fogja. A mint értesülünk, a jelen szerződési ajánlat előtt az intendáns még egy másik ajánlatot tett neki. Azt, hogy *élethossziglan* szerződöttet 6000 forint fizetéssel. A művész ezt az ajánlatot sem fogadta el. A szerződés ügye sürű beszéd tárgyát képezi művészkörökben.

Magyar Színház új igazgatója.

Budapestről jelentik nekünk, hogy a Magyar Színházról a lapokban kolportált hírek nem felelnek meg a valóságnak. A színház bebeszédése az idők szerint még nem jöhet szóba. A fővárosban, jól értesült körökben egész határozottan beszélik, hogy a Magyar Színház új igazgatója *Megyeri* Dezső lesz. Hogy mégis nem őt hozták a lapok kombinációba, oka az, hogy *Megyeri* külföldön volt s csak most jött haza Londonból. Azt is beszélük, hogy ha *Megyeri* nem volna hajlandó elfoglalni az igazgatói állást az eddigi igazgatók feltételeivel, a részvénytársaság kész nagyobb áldozatokat is hozni, mert őt tartja az egyedüli embernek, ki a Magyar Színházban rendet tud csinálni.

Február 1-ével

új előfizetést nyitunk lapunkra.

Kérjük mindazon olvasóinkat, kik

pipáját bojtos zsinorjánál fogva egy kukorica szárra akasztva, s magát Józsi etől 3—4 lépésnyire holtan, agyonlövve találták.

Soha senkit egy krajezár erőjétől meg nem fosztott, tehát sem zsvány, még kevésbé rabló nem volt, csak egy távoli és utópeldánya a „szegény legénynek”, s csupán azon megátalkodott fejlességeért, mely szerint, mint megjövendölte: „Lőjjenek agyon, de a német katonája nem leszek!”

Dóra.

ANGOL REGÉNY.

— **Swerdrottól.** —

Az Ellenzék részére fordította: **AMICA.**

VIII.

(Folytatás.)

(25)

Az ifju arczában levő harag és hangjában a visszafojtott keserűség elég bizonyág volt arra, hogy ez a dolog mennyire fájt neki. Dóra ezt látva és hallva, bosszankodott magára.

Az elmondottakkal meg lehetett volna elégedve, a nélkül, hogy a Ryder Evert nevével felemlítse.

Nagyon valószínű, hogy ő — Curzon — elfoglalt iránta, az emberi természetet ellenkezik, hogy ne legyen az. de másfelől nem volt kétség a lelkében, hogy a dolgok borzasztó kemények voltak Curzonra felett. És neki az volt a teendője, értékre adni Curzonnak, hogy ő azt gondolta és meg is tette.

— Curzon ur, tegnap este azt mondtam a nagyénémek, hogy ha én az ön kuzinja lettem volna, nem vettem volna el önötől az örökségét és most, hogy az ön elbeszélését hallottam, még inkább mondom azt.

előfizetésüket még nem ujitották meg, sziveskedjenek azt mihamarább megtenni.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, január 31.

Bartha Miklós levele.

Tekintetes Reményik Károly urnak, mint a kolozsvári ipartestület elnökének

Kolozsvárt.

Igen tisztelt Elnök Ur!

A kolozsvári ipartestületnek 362/99 számú határozatából hozzám intézett üdvözlő iratát, hálás köszönettel vettem s azt életem becses emlékei között fogom megőrizni.

Nem indokolatlanul nevezik a földmívelést gazdasági szervezetünk gerincének. Ez azon csontrendszer, melyen a többi gazdasági szervnek fölepülni kell. De a földmívelési csontozatot mindenütt az ipar izomereje tartja működésben. Intenzív földmívelés, fejlett ipar nélkül nincs.

Az ipar átalakító hatása nélkül az östermelést mindenütt kezdetleges és szegényes. A mit a föld nyújt, annak csak az ipar közbejöttével vehetjük hasznát. A búzából kenyér, az ásványból ércz, a fából műszer, az agyagból cserép, a gyapjuból szövet, az állatból bőrür csakis az ipar által lesz. Ipar nélkül nem lehet szántani, csépelni, rostálni, szállítani.

A földmívelést úgy egészíti ki az ipar, mint a madarat a szárnyak.

A ki az ipar fejlesztésért küzd, az a nemzeti egyetemleges érdekét szolgálja. Csekély buzgólkodásomért tehát nem érdemlek külön köszönetet a kolozsvári ipartestület részéről, mert mikor a magyar ipar védelmében fáradozom: akkor nem egy elszigetelt érdekörnek állok szolgálatában, hanem egész hazánk szent oltárán szitogatom a hamvadó tüzet.

De nem tagadom, mégis jól esett a megemlékezés.

A ki a közpályán nem keres más megjutalmazást, mint saját lelkiismeretének nyugalmát: az ilyen munkás új erőt merít polgártársainak elismeréséből. Az Önök becses levele engem arra kötelez, hogy fokozott kitartással haladjak azon az uton, a melyen elindultam.

Kérem tartsanak meg szíves jóindulatukban és kegyes emlékezetükben, fogadják az Elnök ur kiváló nagybecsülésém kifejezését, melylyel maradok Budapest, 1900. jan. 24.

Szolgálatra kész honfitársuk

Bartha Miklós.

— **A kolozsvári állami polgári leányiskola kibővítése.** Az „Ellenzék”

f. évi 23. számának hírvonatában az igazgatóság alatti állami polgári leányiskola kibővítésére nézve egy sok jóindulattal megírt közlemény jelent meg, melyre nézve — a tekintetes szerkesztő ur szíves engedelmével — egy pár megjegyzést kívánok tenni. — Tény, hogy a kibővítés kérdése már odáig

jutott, hogy a miniszterium a kir. tanfelügyelőség útján a bővítéshez szükséges telek megbeszélésére a kir. építészeti hivatal felhívta s az erre vonatkozó jelentését a kir. tanfelügyelőséghez már be is terjesztette. Ebben azonban, úgy vagyok meggyőződve, hogy nekem van a legkevesebb érdemem; hanem igenis van és pedig előlélhetetlen érdeme Kozma Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelőnek, ki iskolánk kibővítése ügyét épen oly lelkesedéssel karolta fel, támogatta és támogatja ma is, mint annak idején létesítését. Az ő iskolánk iránti meleg érdeklődése juttatta ez ügyet is mai állapotha s ha a tervezett kibővítés megvalósul, ez nemcsak helyes irányu tanügypolitikai érzékét, belátását fogja dicsérni és hirdetni, hanem kiváló érdemeit is növelni. Ugyancsak az igazság érdekében kell kijelentem azt is, hogy az ev. ref. collegium előjárósága, a szomszédos és neki épen nem eladó belsőséget, a czebra való tekintetből, iskolai előjáróságnak első kérésére hajlandónak nyilatkozott eladni, s így a kibővítés kérdése csak is azért húzódtott eddig, mivel a közközt. kormány előbb úgy akarta, hogy a bővítést, mint a jelenlegi iskola helyiség tulajdonosa, az ev. ref. egyház esz-közölje, a mibe azonban az egyház belemenni nem akart. Fentí helyreigazításom közreadását, s a tek. Szerkesztő urnak iskolánk iránt eddig is tapasztalt jóindulatát továbbra is kéri a tek. Szerkesztő ur kiváló tisztelője Kolozsvár, 1900. jan. 30-án. *Pallós* Albert, igazgató.

— **Kert-utca kiszélesítése.** Kolozsvár város kögygyülésén tegnap hiba történt. A kert-utca kiszélesítésére és a majális és kert utcák között nyitandó új utca céljaira szükséges telkek megvétele viszonylagos szótóbbssággal névszerinti szavazásra ki volt tűzve. A dolgot megelőzőleg a város a kultuszminiszterrel megtárgyalta oly képer, hogy a közközt. ügyi kormány is ad bizonyos telekrészt, de adjon a város is. Ebbe elvileg a kögygyülés is megállapodott s most már csak a névszerinti szavazás következett. Csiky Viktor udvari tanácsos egyetemi tanár kezdte meg a szavazást *nemmel*.

Utánna a városatyák mind rámondták a nemet, kivéve Hirschfeld Lajost, a kigen-nel szavazott. Mire a polgármesterre került a sor, már 19 nem volt feljegyezve. A tisztviselők mind igennel szavaztak, de azért elbukott 2 szavazattal az utca nyitás ügye. Miután azonban a kultuszminiszter ez utc. a nélkül a tovább építést nem fogaratosíthatja egy újabb kögygyülésen ez a határozat revízió alá került.

A *Fröbel-kertre nyíló utca*. Az épülőfélben levő unitárius collegium épülete mellett a belmagyar utcából nyitandó új utca vonalának szappan utca felőli része 5-4 czm. eltérést mutat. A kögygyülés megengedte hogy ennek tekintetbe vételével állapítsa meg a mérnököt hivatal az utca irányvonalát.

— **Választások.** A tegnapi városi kögygyülés ejtettek meg a választások. A vízvezetékű igazgatói állásra egyhangulag Hubert Iván városi mérnököt választották meg. Az első osztályu inrok állást Novák Sándorral töltötték be. Másodosztályu inrokka választottak: Balázs Miklós és Jeszenszky Aladár, kerületi jegyzökké: Venzel János és Ferencz Dénes.

— **Márczius 15.** A kolozsvári márczius 15. bizottság közlelőbről ülést tart és előkészíti 28-ik évi ünnepélyének sorrendjét. A márczius 15. bizottság ünnepélyének lesz egy szomorú s egyuttal kegyeletes pontja is. Megemlékezés E. Kovács Gyuláról, a ki 27 éven keresztül évről évre állandóan közreműködő szereplője volt e hazafias ünnepnek.

— **A kolozsvári posta éjjeli szolgálat.** A kolozsvári posta a legújintaszrűben van szervezve az egész országban. Itt este 9 óráig adhatunk fel ajánlott levelet, közönséges levelet pedig az uti vonatok elindulása előtt egy órával vagy is félitz óra-

nézve, melynek könnyű, hajlékony, bájos mozdulatában valósággal nem volt semmi angols.

— Milyen kár! — folytatá Dora nevetve. Ez a szépségnek a valóságos elvesztetése. Leánynak kellett volna lennie.

— Azt gondolja? Legalább egy valaki van, a ki nem adna kegyednek igazat. Ez a sugalmazás árulás volna.

— Valóban? — Kíváncsian nézett rá Vajjon ki az?

— Szavamra nem tudom, hogy meg kellene-e kegyednek mondanom, — mondá Curzon, némi ügyetlenséggel; nem az én dolgom volt azt felelemlíteni.

De, ha megmondom kegyednek, bizalmas mondanék fogja tekinteni, főleg, miután több, mint valószínű, hogy aleány maga rövid idő múlva meg fogja azt kegyednek mondani. A kis Lady Beauchamp Évát értem.

— Oh! — mondá Dóra és ismét nevetett.

Mint nagyon gyakorlati és szentimentalizmusból ment egyén, azt hiszem, meg kell engednem, hogy Lady Évának szép mensége van arra, hogy érzélgő legyen. És ön azt mondja, hogy ő nagyon szép és szőke? Milyen pompásan össze illő párt fognak képezni!

Azt gondolom, hogy a regényemben nekik is helyet kell adnom!

Annesley Syd eltűnt a látó határból és Dóra kinyitotta Woodland kertjének az ajtaját.

— Jöjjön be — mondá — és engedje, hogy a nagy bátyámnak és Nap néniének bemutassam!

IX.

A kissé feszült viszonyok között a Curzon fogadtatása volt oly barátságos, a millyet

kor is feladhatjuk. Most a levélküldemények kiadására is lesz szolgálat és az a közönség, amely szekerényt tart este 11-ig az érkező levél postai küldeményeket a postán átveheti.

— „Palotás“ a Nemzeti Kaszinó estélyén. A Kolozsvári Nemzeti Kaszinó holnap (csütörtök) házi-estélye iránt, amely a New-York-szálloda földszinti éttermében lesz megtartva, általános érdeklődés nyílt. A vigalmi bizottság, élén dr. Dedik Albert elnökkel igen életrevaló eszmét valószínűsített meg, melyet kívánatos lenne, ha a többi házbizottságok is követnék. A rendezőség összegyűjtötte Kolozsvár szép leányait és Stadler Frigyes Nemzeti Színházi táncmesterral betanított a mai nemzedék előtt már csak a „Himfy dalai“-ból ismert „Palotás“-t, ezt a szépségség, régi magyar táncot. Az utolsó próbát tegnap tartották meg és valóban elragadó látványban lesz része a közönségnek, e daliás magyar tánc bemutatása alkalmával. Midőn még megemlítjük, hogy a zenét Pongrácz Lajos megerősített zenekara szolgáltatja, az estély sikerét minden tekintetben biztosítva látjuk.

— Magyar Szó. Ez alatt a cím alatt új napilap indul meg a fővárosban február elsejével. Mint a szerkesztőség jelzi, a pártoktól teljesen függetlenül, a legbiztosabb szabadelvűséget fogja szolgálni, jelszavául az igazság szent elvét írta zászlajára, mely körül a magyar újságírók színe-jára csoportosult. Naponként este 6 órakor jelenik meg. Az új lap szakítani fog a napilapok megfogott sablonjával s formáiban, úgy, mint általában új és eredeti lesz. Előfizetési ára egész évre 23 korona, félre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy óra 2 korona 40 fillér. Egyes szám ára 10 fillér. Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, Sarkanyus-utca 3. sz.

— Szégyelje magát M. Rosenberg et Sohn cég Szegedin, a ki német szövegű leveleket ír kolozsvári megrendelőnek. E hazafiatlan germanizáló céget, a mi meg nem tanulja tisztelni a magyar nyelvet, kerülje el mindenki. Rosenberg ur, Szegedin: szégyelje magát!

— Afférek. A P. H. a napokban „A sphinx“ czimen esti levelet közölt Tóth Béla tollából, melyben a levél írója kicsinylőleg nyilatkozott Kacziány Ödön festőművész „Sphinx“ című festményéről, melyet a magyar kormány megvásárolt. Erre a levélre, válaszképpen Kacziány Géza tanár éjjeli levelet tett közzé a H—k-ban. E czikket Tóth Béla magára nézve sértőnek találta s Kenedi Géza, a P. H. szerkesztője és Hentaller Lajos orsz. képviselő útján elégtételt kért a szerzőtől. Kacziány Géza azonban az elégtételt megtagadta azzal az indoklással, hogy Tóth Béla elintézetlen ügyei vannak és így lovagias elégtételre számot nem tarthat. Tóth Béla segédei ezek után az ügyet befejeztetnek nyilvánították egy megbízójukhoz intézett levélben s Tóth Béla a P. H.-ban újabb nyilatkozatot tett közzé, melynek végeje az volt, hogy ő a történet után Kacziány Gézát uriembernek nem tartja. Ebből a nyilatkozatból újabb affér keletkezett. Kacziány ugyanis Kinnach László és Schulhof Géza után kérdést intézett Kenedi Gézához, hajlandó-e kijelenteni lapjában, hogy Tóth Béla nyilatkozata csupán ennek egyéni vélekedése, melyben ő nem osztozik. Kenedi erre hajlandó nem lévén, megnevezte megbízottjait, Gajári Ödön és Wolfner Tivadar orsz. képviselőket, a kik este 7 órakor találkoznak Kacziány megbízottjaival.

— Mátyás király kengyelvasa. Hollós Mátyásról, a „sportsmanról“ irnak most az angol újságok, mint korának első lovasáról, aki nemcsak mint király, hanem mint sportsman is megérdemli az utókor becsülését. Az aprópót ehhez a megismeretetéshez az adja, hogy a nagy magyar királynak két kengyelvasát árverezték a minap Londonban, a régiséggyűjtők egész tömegé-

várrhattak — sőt azt gondolta, hogy még olyanabb volt, amár ösztönyszerűleg értette már is, hogy Woodlandban ki volt a vezér szellem.

Piwer ur, a huga utasításait köteleesség szerűen teljesítve, nyájas volt; Flower kisasszony, szintén megkapva az utasításokat, de egy kissé még mindig a barátja nézete felé hajolva, ideges volt és izgatott és az ifjút jó adag bátorlalan gyanakodással nézte, mint ha lehetségesnek hitte volna, hogy ott rögtön valami illenlenséget mond vagy cselekszik. És a Bendigó megjelenése és főleg annak a vigyorgása, a legerősebb gyanuval és rémülettel töltötte el Náncsi kisasszonyt.

Azonban, az elkerülhetetlen ügytelenség kevesebb volt, mint várt lehetett.

Curzon ur, segítő Dórának a teát a még mindig feloldultságban levő kerti szobában elkészíteni, kényeret szelidelve, szordinás dobozokat felnyitva és magát mindenféle képpen hasznossá téve, tényleg egy nagyon ártalmatlan és szeretetreméltó ifjúnak mutatta magát.

Malt bácsi, a ki semmit sem tett, kivéve, hogy mindenkinek az utjában volt és mindent eljött, amár mindig nagy igyekezettel és jó szándékkal volt és a ki máris több rendbeli erős karcosításokat és horzsolásokat kapott, a butorokkal való küzdelemben és a lépésekről való legurulásában, hálsán fogadta Curzonnak azon szerényen kifejezett kívánságát, hogy tőle telhetőleg mindenben segítségükre legyen, még a Náncsi kisasszony tetszését is megnyerte azon ajánlata által, hogy künt az üvegajtó felett levő sötét megigazítja és ezáltal az új szőnyeg színét megmenti, melynek valószínű sorsa felett már is sokat sópáncodott.

(Folytatása következik.)

nek részvételével. Nagy volt a vetélkedés a két vadsarabért — mi persze nem is tudtuk, hogy létezik — s az a boldog angol, akinek végül a tulajdonába jutott, poton 2722 font sterlinget vagyis 65.000. koronát fizetett érte. Igaz, hogy a vaskengyelekben belül ezüstlemezek vannak, s a kivételük sem egészen közönséges, de az sem valószínűtlen, hogy idehaza Hollós Mátyás aranyával bélelt kengyelvasáért sem kerülne össze 65.000 korona. Az angolok pedig boldogok, hogy hozzájuk került az a két híres kengyelvas, melylyel a nagy lovas-herceg lovagolt.

— Vaddisznó-vadászat. S. Szt.-Györgyöl írják: Nagyon elszaporodtak a vaddisznók Háromszéken. Nincsen olyan erdő, hol egy-két farkas vadserst nem tanyáznék. Szerencsére írják, amár egy hivatalos hajtó-vadászat nagyon jól fogja a már keletkezett és jóval nagyobb számban levő bestiák ellen. Szombaton Nagy Károly vadász, a sepi-szent-györgyi erdőben több vaddisznónyomra akadt s később egy kisebb csordára, melyből egy kant sikerült leteríteni. Beszállították a majdnem száz kilogrammnyi vadállatot a szerencsés vadász lakására, hol sokan tekintették meg és gratuláltak a sikerült lövéshez. Ezzel egyidejűleg megemlítjük, hogy a róka és farkas a sepi-szent-györgyi területen nagyon elszaporodott, úgy hogy a vadállomány nemesebb fajja veszélyeztetve van. Igen jó lenne megtenni a szükséges lépéseket arra nézve, hogy a davadaktól legálabb részben mentve legyen erdőseink.

— Agyontiporta a bika. Rémes szerencsétlenség történt ma korán reggel Kispeszt közelében a külső illői úton. Egy, a budapesti vágóhídra szánt tehéncsordát hajtottak, a melyben két bika is volt. Az egyik állat hirtelen felüldözött és elvágatott. A Lampe-féle vendéglő előtt éppen akkor ment az út másik oldalára Böhm Gyula vasesztergályos legény, a ki Budán a Ganz-gyárban dolgozik. A bika nekirontott és dőbénen észszeliporta, úgy, hogy néhány perc múlva meghalt. A dühös állat aztán a földet át rontott tovább. Még mostanáig sem került elő.

— Vilmos császár és a magyar táncos. Semmi sem bizonyítja jobban Vilmos német császár rokonszenvét és meleg érdeklődését a magyar nemzettel iránt, mint az a körülmény, hogy elrendelte a körmagarnak az udvari bálon való táncolását. E híre Budapestén, Debreczenben és nálunk is mozgalom indult meg a régi magyar táncosok, nevezetesen a körmagyar és a palotás felújítása iránt. Már az ideai farsangon egy pár bálon fogják táncolni a magyar táncosok. A felnőtteket Stadler Frigyes tanítja a magyar táncokra a New-York emeleti termében. A mint halljuk Major táncmester is az ideai bálján, febr. 17-én tanítványaival több magyar táncot fog bemutatni és jövő évtől kezdve a magyar táncokat rendszeresen fogja tanítani.

— A Hunyady-Chimay esküvő. Brüsszelben e hó 24-én tartották meg Hunyady József gróf császári és királyi kamarás és Daraman-Chimay Magdolna hercegnő esküvőjét. Az egyházi áldást a székesegyházban Beaumont plébános adta az új párra. A nászmenetben voltak a Chimay, Caraman-Chimay, Hunyady, Szapáry, Széchenyi, Esterházy, Zichy, Wenckheim, Hadik, Greffulhe családoknak az ünnepélyre megjelent tagjai. A vőlegény tanúi voltak Khevenhüller gróf, osztrák-magyar követ és Volkenstein gróf tábornok. A menyasszonyéi Széchenyi gróf és Salis-Soglio gróf, akik a menyasszony sógorai. A belga arisztokrácia színe-javajelen volt a szertartáson, így Ligne herceg, Ahrenberg hercegnő, Mérode-Westerio gróf és neje, Arsel herceg és neje, Juste de Croix herceg, Grüne grófnő, Assche grófnő stb. Az első sorban látható volt Napoleon herceg.

— 600.000 korona egy löért. Emelítettük, hogy a legutóbb elhunyt west-miniszteri herceg fia, a ki jelenleg Dél-Afrikában harcol, atyjának világhírű versenyistállóját feloszlatta és a lovakat elárverezte. Mint most lapunknak jelentik, Flying foxért, a derbygyőztes telivértéért eddig több ajánlat érkezett. Egy amerikai milliomes 600.000 koronát ajánlott fel érte, de kérdés, hogy még ezért az árért kiengedik-e az istállóból?

— Házembe hurczolt leány. Konstantinápolyból jelentik, hogy a tegnapi minisztertanács annak a Gemeli Szilvia nevű olasz nőnek az ügyével foglalkozott, a kit egy török házembe vittek. Az igazságügyi-miniszter megtagadta a leány kiadását azzal a megokolással, hogy a leány a török törvények szerint nagykorú és áttért a mohám vallásra. Az olasz nagykövetség nem akarja ezt elismerni, mert a leány, mint olaszalattvaló, kiskoru és atyai hatalom alatt áll. Ez az eset komoly alakot kezd ölteni és a diplomáciai érintkezés megszakítására is vezethet. Az olasz nagykövetség ma ismét komoly lépéseket tett a portánál.

— Elő és őlt baromfi. Igen érdekes jelenség, hogy míg Európa legtöbb művelt államában őlt állapotban kerül a baromfi piacra, addig hazai piacainkon a baromfiak legtöbbje élve lesz piacra küldve. A nyugati külföld ezt ázsiai állapotnak tartja. S ha jól megfontoljuk a dogot, félig-meddig igazuk is van. Enyhén szólva, mai állapotaink azt bizonyítják, hogy 1. még minálunk csak kevesen hiszünk a baromfi, 2. kevesen értenek ahhoz, hogy hogyan kell valamely nyers terményt értékesebb alakban piacra hozni 3. fogyasztó közönségünk annyira bizalmatlan baromfikereskedőkkel szemben, hogy nem is igen mer őlt baromfit vásárolni.

E bizalmatlanságnak meg is van az alapja. Döghust senki sem akar enni.

Nagymérvű élőbaromfi kereskedésünknek hátrányai a következők: 1. az értékes toll a legtöbb esetben felhasználhatatlanul

szemétre kerül; 2. a szállításkor a vasuti kocsi hordképessége semmikép sem használható ki, mert 100 q. helyett 10—15 q. súlylapp futják át az egész országot vagonjaink 3. a baromfi utólagos ülése, kopasz-tása oly piszokkal jár, melyhez a modern nagyvárosi lakókban már nincs helyről gondoskodva s így e piszok valóságos közegészségellenes tárgy lakásainkban.

Mind e bajokon csakis úgy lehet segíteni, ha gazdáink kihizlalva s leölve küldik be a baromfiakat, s másrészt, ha a Budapestre kerülő baromfi egy külön e célra berendezett baromfi-várhozidon leöletvén, csak leölt s megkopasztott állapotban kerül eladásra.

A magyar államvasutak és székesfővárosunk közegészségügyi és közüzetségi tekinteteinek szempontjából a radikális kura előbb-utóbb meg fog valósulni. Vátsárcsarnok-rendszernk e tekintetben is igen alkalmas intézménynek fog bizonyulni.

— Influenza Rómában. Az influenza egész Olaszországban terjedőben van. Egyedül Rómában, — mint onnan sürgönyzik — több mint 20.000 ember fekszik e betegségben, melyet öregek és fiatalok egyaránt megkapnak. A pápa elrendelte, hogy az összes templomokban imádságokat mondjanak. Turinban mondhatni a lakosság fele influenzában van, sőt gyakoriak a halálosetek is.

Ítélet

mesterséges bor forgalomba hozatala ügyében.

602—809 kib. sz.

A tek. Rendőrkapitányságnak. Helyt.

Engelman Herman elleni kibégási ügyben a nagyméltósága m. kir. belügyminiszter ur 1899. évi november hó 13-ról 3031—899 sz. a. hozta az alábbi magas határozatot:

A város tanácsának f. évi január hó 17-én 3. sz. a. kelt második foku ítélete, mely szerint a rendőrkapitány által hozott első foku ítélet részbeni megváltoztatásával és kiegészítésével Engelman Herman, kolozsvári lakos, borkereskedő, mesterséges bor forgalomba hozatala miatt az 1893. évi XXIII. t. cz. 5. §-a alapján az 1892. évi XXVII. t. cz. 3. §-ban jelzett cselekedetért fordítandó 200 ft. pénzbüntetésben nem fizethet eseten 20 napi elzárásban, továbbá az eljárási és felmerülhet tartási költségek megfizetésében marasztaltatott el; egyúttal a 16 ft. vegyvizsgálati díj megfizetésére köteleztetett, valamint a panaszolttnak a Belkormány u. 15. sz. a. levő pinzéjében 612, 620, 637, 655, 668, 704, 738, 638, 746, 674, 685 és 662 liter irtartalmu 12 hordóban lepecsételt nevezett költségére szolgáló való denaturalása s ennek megtörténte után szabad rendelkezése alá bocsátása elrendeltetett; köteleztetett továbbá a mesterséges borból eladott 17.86 hectoliter bormennyiségnek az állandó borvizsgáló szakértő bizottság által hectoliterenkint 21. ft-ban megállapított árat tehát 375 ft. 06 krt 15 nap, különbeni végrehajtás terhe alatt Kolozsvár város szegényalapjára befizetni; az ítélet végül a borenellenőző-bizottsággal, valamint az ítélet jogerőre emelkedése után az illetékes kir. pénzügyigazgatósággal és panaszolt költségen a hatóság által a „Magyar Polgár“, „Ellenzék“ kolozsvári és a „Borászati Lapok“ valamint a „Pesti Hírlap“ budapesti lapokban egy-izben közzététetni rendeltetett; az elmarasztalt által közzétett felelőbezés folytán felülvizsgálatván: indokainál fogva helyben hagyatik, — olyan kiegészítéssel, hogy panaszolt terhére rótt kibégás az 1843 XXIII. t. cz. 1 §-ába ütközik és ugyan §§-ának b. pontja alapján büntetettik s a hírlapi közzététel a nevezett lapok egyik legközelebbi számában eszközlendő.

Miről a tek. Rendőrkapitányság a felterjesztett iratoknak vissza zárása mellett további szabályszerű eljárás végett ezennel értesítettik. Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1900 január 5-én tartott üléséből.

Szucsina Géza s. k. polgármester.

Mulatságok.

A művész bába br. Wesselenyi Miklós Szilagy vármegye főispánja 100 koronával váltotta meg jegyét. E szép adomány, a nemcsa bárótól, a ki művészetnek nemcsak pártolója, de maga is művész, nagy örömet keltett a kolozsvári festők körében.

Táncrendező a művész bálon. A művészbál rendezője a táncrendezésre a következő urakat kérték fel: Dr. Öváry Elemér, dr. Lázár Ernő, Lázár Emil, Pápay Sándor, Habekost mérnök.

A Székely-Miklós-Kollégium ifjsága 1900. február 10-én a kirándulás- és a zene-alap gyarapítására Sepsi-Szent-Györgyön, a városháza dísztermében estélyt rendez.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék“ távirati, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.

A háború.

London, jan. 30.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Sterksztromból 26-iki kelettel: Kelly-Kenny tábornoknak, a 6. hadosztály parancsnokának vezénylete alatt egy

kis különítmény megszállta a Steynsburg és Naauwport közötti vasut mentén lévő Thebus helységet. Remélik, hogy Gatacre tábornok és Kelly-Kenny tábornok hadereje nemsokára egyesülhet egymással.

New-York, jan. 30.

Tegnap este a Grand Central palaczeban a burok érdekében tömegesen látogatott népgyűlés volt, a melyen a kongresszusnak néhány tagja is megjelent. A szónokok azt hangoztatták, hogy a háborút ráerőszakolták a burokra. Az angol-amerikai szövetség említését püsszaggással fogadták.

A gyűlés két rezolúciót fogadott el, a melyekben kimondják, hogy a buroknak azt a jogát, hogy ügyeiket maguk intézzék, az 1884-iki egyezmény nem korlátozza s a melyekben felszólítják Mac Kinley elnököt, hogy ajánlja fel közbenjárását. A gyűlésen 5000 dollárt gyűjtöttek a beteg és sebesült burok számára.

Az angol hadsereg.

Bpest, jan. 31.

A „Figaro“ szerint Anglia már annyira kimerült, hogy új nagyobb hadsereget alig küldhet Dél-Afrikába. Az angol hadsereg 154 zászlóaljból áll. Ebből 14 még Angliában van, 48 Indiában állomásozik, 15 Egyiptomban és a gyarmatokon tart helyőrséget, 77 pedig Dél-Afrikában van, a mozgósított 8-ik hadosztály, mely még azonban nem szállt hajóra, 8 zászlóaljból fog állani, úgy, hogy ennek elindulása után csak 6 zászlóalj, vagyis 4800 főnyi rendes haderő fog Angliában maradni.

A telepítési kérdéséhez.

Budapest, jan. 30.

A napokban lefolyt telepítési ankettel kapcsolatban ujabbán a következő, az értekezletre meghívott tagok nyújtották be a földmívelésügyi miniszterhez írásbeli véleményeiket: Inczedy Kálmán, Libits Adolf, Lukács Antal, Lukács Béla, Lukács György, Mandello Gyula dr. és Molnár Antal.

Kanyaró.

Nagy-Becskerek, jan. 30.

A torontálmegeyi Dobricza községben félelmetes módon pusztít a gyermekek között a kanyaró. Naponta három négy gyermek esik áldozatul a járválynak. A községben óriási rémtünet uralkodik.

Kirabol postakocsi.

Arad, jan. 30.

A Budapestről Aradra indult személyvonat postakocsiját éjjel, Budapest és Szolnok között ismeretlen tettesek kirabolták. A mozgóposta kezelője Szolnokon megdöbbenve látta, hogy a mellékkocsi wertheim zárja fel van törve; az előhívott forgalmi tiszt bebujt a kocsiába, ahol a csomagokat feltörve találták. Rögtön rovincsolták és konstatálták, hogy 400 csomag közül 30 hiányzik. A kár még nincs megállapítva.

Politikai hírek.

Budapest, jan. 31.

Még ezelőtt egy néhány nappal a kormányparti sajtó erősen verte a mellét, hogy a Sipka szorosnál minden csendes, vagyis a nagy kormánypártban olyan erős az egyetértés és békeség, hogy mindazok a válság hírek, melyek a pártra nézve minduntalan felmerültek: teljesen légből kapottak.

E nagyhangú kijelentésnek fel is üttek sokan, de ma már ezek is kezdik belátni, hogy baj van a kréta körül s ha még nyíltan a reakció nem is ütötte fel a fejét a nagy kormányparti táborban, a politikai láthatáron olyan jelek mutatkoznak, melyek mégis igazat fognak adni azoknak az állítólagos légből kapott híreknek.

Az a nagy sárga plakát, mely ezelőtt egy pár nappal feltűnt a hirdetési oszlopokon, szintén egyik első előjele annak, hogy igenis a kormánypártban vannak többen, kik a jelenlegi kormányzattal nincsenek megelégedve s ha egyelőre bent a pártban és a parlamentben nem is adnak kifejezést elégedetlenségüknek, de a sajtó terén máris felveszik a kesztyűt az új regime ellen.

Az a nagy sárga plakát ugyanis azt hirdette, hogy február elsejével egy új napilap fog megindulni erős liberális programmal.

Czime: a „Magyar Szó“ lesz s báró Bánffy Dezső, volt miniszterelnök van a háta megett, aki sehogyan sem tud belenyugodni bukásába.

Mint az egyik fővárosi lap írja:

A szabadelvű klub fényes termeiben néhány nap óta nagy az élénkség és sürgősforgás az esti órákban. Sűrűn láthatni oly képviselőket, a kik november óta nem fordulnak meg a fővárosban. A pártkörben divó kifejezés szerint „megjöttek a mezei hadak.“ A mult kormányok alatt igen nagy volt a jelentősége a képviselők csoportjának, a mely a vidéken tartózkodik s csak nagyobb időközökben tit ideoiglenes tanyát a budapesti szállókban. Valahányszor fontosabb kérdés került a Házban döntés alá, betelegrafálták őket a miniszterelnökök a szavazásra. Akárhányszor megtörtént a Wekerle, sőt a Bánffy báró idejében is, hogy csak ennek a mobilis törvényhozó elemnek a segítségével lehetett biztosítani a kormány egyes javaslatai számára a többséget.

Az új rendszer inaugurálása óta sokat vesztettek fontosságukból a „mezei hadak“ is. Nem mennek most utánuk fölcitáló táviratok; addig ülhetnek otthon, a meddig nekik tetszik; a megnövekedett szabadelvű párt minden fönnakadás és nehézség nélkül végzi az országban dolgait távollétükben is, s pedig annyival könnyebben, mert a számára nézve összeolvadt ellenzéknek is megvannak a maga mezei hadacskáik. Most is távirati fölhívás nélkül jelentkezték a szabadelvű körben a rég látott párttagok, úgy okoskodván, hogy a tulajdonképpeni parlamenti munka csak most, a költségvetés napirendre kerülésével kezdődik.

Két dologra vonatkoznak a piros-pozsgás falusi ábrázolt föltűnedező mezei hadak stereotip kérdései, állandóan Budapesten tartózkodó kollegákhoz, a „beavatottak“ hoz. A jövődéli belügyminiszterre és a csütörtökön meginduló új „liberális napilap“ ra.

Egy másik lap pedig egész határozottan kijelenti, hogy a beavatottak szerint, az új lapnak az lesz a rendeltetése, hogy egy politikai árnyalatot, a mely még csak keletkezésében van, szolgáljon.

Egy pár nap alatt különben elválik a dolog, mert az új lap holnap indul meg.

Az angol királyné lemondása.

Budapest, jan. 30.

Londonból sürgönyzik:

El van terjedve a hír, hogy Viktoria királyné a rá erőszakolt háboruban bekövetkezett szomorú fordulat miatt, fia, a welsi herceg javára le fog mondani a trónról.

A háboruban szereplő angol tábornokok ellen óriási elkeseredés nyilvánul, mert legujabban kitűnt, hogy Spionkopot a löanyag hiánya miatt kellett elhagyni.

A hadügyi hivatal a tábornokok jelentéseiből a különösen megszálló és megszorító dolgokat egyszerűen kihuzta.

S így a többek közt azt is, hogy az burok minden alkalommal hajlandók fegyvert fogni.

Országgyűlés.

Bpest, jan. 30.

A képviselőház mai ülésén a 30 milliós póthitelnél Szabó Imre előadó előre bocsátotta, hogy az a fegyverkezésre kellett.

Komjáthy megjegyzi, hogy a tulajdon sem tudja mire költötték ezt a rengeteg pénzt.

Kérdi, ki látta a delegáció tagjai közül az elszámolást?

A közügyes élet kezdetén a kormányparti Zselényi még a 2 millió ellen is felszólt.

Ma pedig könnyedén megszavaznak 30 milliót. Széll Kálmán tiltakozik, hogy a delegáció ne tudta volna, hogy mire kellett a 30 millió. Új puskákra, ágyukra, a galicziai barakokra kellett a pénz, mert akkor a görög-török háború folyt.

Horánszky fenntartja állításait.

Thaly hivatkozva Széll szavaira, nagyon csodálkozik, hogy a törökök ellen használtak a milliókat, pedig a török oroszlan egy csapásra agyonnyomta a görög patkányt.

Elnök Thalyt e kifejezésért megint. Ezután letárgyalta a többi javaslatokat.

Halálozás.

Bpest, jan. 31.

Schwarz Gyula államtudományi író meghalt.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Sz. 3092—kih.

Másolat másolata.

Kis-Küküllővármegye közönségének**D.-Szt.-Márton.**

A vármegye alispánjának 1899 évi március hó 16-ikán 4839. kih. sz. a. kelt másodfokú ítélete, mely szerint a radnóthi járás főszolgabírája által hozott I. fokú ítélet helybenhagyásával Kempfner Lipót pécsi lakos borkereskedő és Márk Vilmos radnóthi kereskedő, mesterséges bor forgalombahozatala által elkövetett, s az 1898 évi XXIII. tcz. 1. §-ba ütköző kihágás miatt ugyanezen t.-cz. 5. §. b) pontja alapján Kempfner Lipót 200 frt pénzbüntetésben, behajthatatlanság esetén 30 napi elzárásban; Márk Vilmos, pedig 30 frt pénzbüntetésben, nem fizethetés esetén 7 napi elzárásban s egyetemlegesen 16 frt vegyvizsgálati díj, a 4—5 hektoliter után megállapítandó boritaladó s az ítéletnek hirlapi közzététele után járó s az esetleg még felmerülhető tartási költségek megtérítésében marasztaltattak el, a mesterségesnek talált 4—5 hektoliter bor megsemmisített, az ítéletet pedig a Budapesten megjelenő „Borászati lapok”-ban, „Köztelek”-ben. „Pesti Hirlap”-ban a Kolozsvárt megjelenő „Ellenzék” s Dicső-Szent-Mártonban megjelenő „Kis-Küküllő” című hirlapokban közzététetni, végül az illetékes börtellenőrző s állandó borvizsgáló szakértő bizottsággal, nemkülönben a segésvári kir. pénzügyigazgatósággal közölni rendeltetett. Kempfner Lipót által közbevetett felebbezés folytán felülvizsgálatván, nem felebbezett részében büntetlenül hagyatik, felebbezett részében ellenben megváltoztatatik s Kempfner Lipót a terhére rótt kihágás vádjá és következményei alól felmentetik, mert az állandó borvizsgáló bizottság által mesterségesnek nyilvánított borkat elmarasztalt Márk Vilmos pinceszébe találták s nem nyert tényszerű beigazolást az, miszerint a borokat ő már Kempfner Lipóttól hamisított állapotban kapta volna. — Erről a vármegye közönsége a f. é. április hó 6-án 6204. sz. a. k. alispáni jelentés esatolmányainak visszaküldése mellett további eljárás végett értesítettik.

Budapesten, 1899. évi november hó 3-án a miniszter meghagyásáraból Dr. Sélley s. k. min. tanácsos.

A másolat hitelűl:

Radnóth, 1900 január 17-én.

Mike

h. főszolgabíró.

101. 1—1.

Az

„Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság

Maros-Vásárhelyt**III. évi**

Rendes közgyűlését

1900. február hó 17-én (szombaton)**délelőtt 10¹/₂ órakor**

fogja Marosvásárhelyt a városi tanácsház üléstermében megtartani, mely közgyűlésre a részvényesek tisztelettel meghívtnak.

A közgyűlés tárgysorozata:

1. Az igazgatóság jelentése a harmadik üzletévről, a zárszámadás előterjesztése és a nyereség felosztása tekintetében tett igazgatósági indítvány.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hovafordítása és az intézet alkalmazottjai részére alkotandó nyugdíj-alap tárgyában.
4. Az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadásá.
5. Az igazgatóság megválasztása.
6. A felügyelő bizottság megválasztása és tiszteletdíjának megállapítása.

A közgyűlésen az a részvényes vehet részt, ki részvényét, mely a közgyűlés napját megelőzőleg legalább három hónappal a részvénykönyvben nevére íratott, 3 nappal a közgyűlés előtt, tehát f. évi február 14-ike déli 12 óráig az intézet pénztáránál Marosvásárhelyt, vagy a „Magyar Agrár- és Járadékbank Részvénytársaság”-nál Budapesten elismervény ellen letenni.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált zárszámadás, az arra vonatkozó jelentéssel együtt intézetünknek közszemlére ki van téve. Maros-Vásárhelyt, 1900 január hó 29-én.

100. 1—1.

Az igazgatóság.

Sz. 1889—1900.

103. 1—1.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a kolozsvár-városi kir. járásbírság 1898. évi VI. 65-1 sz. végzése következtében Dobál Antal ügyvéd által képviselt Reil és Tokos javára dr. Maniu Cassius ellen 40 frt s járul. erejéig 1898. évi Január hó 27-én foganatositott kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 376 frtra becsült butorok, könyvek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbírság 1899. évi V.I. 595-4. számú végzése folytán fennit tökétkövetelés, s egyéb törvényes járulakai erejéig Kolozsvárt, Sétáló-utca 16. szám alatt leendő eszközölésére 1900. évi február hó 1. napjának délelőtti 10 órája határidőül kiűzetik; — és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törv. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tcz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kolozsvárt, 1900 évi január hó 17. napján.

Ligeti József

kir. bír. vghjtó.

Dr. WAGNER ÉS TÁRSAI
EGYESÜLT GYÁRAK
BUDAPEST
IX. JINÓDY-UTCA 3.
(a Gizella malom mögött.)

MINT BETETI TÁRSASÁG

SIKIVIZGYÁRAK
BERENDEZÉSE ÉS ELÁTÁSA.

SÖR ÉS BORKIMÉRŐ
KÉSZÜLEKEK.

ELEKTRO-GALVÁNIKUS
FÉMLEMEZELÉSI
INTÉZET.

FOLYÉKONY SZÉNSÁK
KÉPES ARJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Folyékony szén
KÉPES ARJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

1229. 9—0.

Uj! Kérem elolvasni! Uj!

Van szerencsém a n. é. közönségnek szíves tudomására hozni, hogy fűszer és csomage üzletben (**Széchenyi-tér 42. sz. Varga-ház**) a főpostahivatal közelében

egy postacsomag csomagolási osztályt

rendeztem be, hol a n. é. közönség kényelmére postán küldendő minden-nemű tárgyak és áruk, szakszerűen és pontosan ládába, dobozba és papírba feladásra készen csomagoltatnak.

A csomagok czímmel láttatnak el, azokról szállítólevelek, árnyilatkozatok stb. lesznek kiállítva. a küldemény a felek kívánsága szerint bérmentve vagy portóval adatik fel, úgy, hogy a feleknek semmi más teendőik nincsenek, mint a küldendő tárgyakat a pontos és teljes czím kíséretében üzlettembe küldeni.

Tekintve azt, hogy sok privátházban a csomagoláshoz szükséges láda, doboz vagy papír hiányzik és így a csomagolás maga hiányosan lesz eszközölve, e miatt a csomagot a postahivatal fel nem veheti, a cselések vagy szolgálak pedig egy csomag feladás miatt sokszor félnapokat töltenek el. Így reméllem, hogy ezen csomagolási osztály berendezésével hízagpótló intézményt létesítek.

A csomagolási osztályban következő munkák végeztetnek. **Csomagolás** ládába, dobozba és papírba az esetben is, ha a felek a csomagolási edényt adják hozzá; ellensétben pedig én adok előnyös árban számítva ládát, dobozt, vagy papírt, árnyilatkozatok, szállító-levelek kiállítása.

A csomagok feladása esetleg bérmentesítése.

Remélem, hogy az alább jegyzett igen mérsékelt díjak a n. é. közönséget arra fogják bírni, — hogy szíves megbízásaikkal készséges és pontos szolgálataimat minél gyakrabban igénybe veendik.

Díjszabály: Egy rendes postacsomag papírba burkolva szállítólevéllel ellátva s postára feladva 50 fillér, papír vagy fadóbozt a legolcsóbb árba számítok föl.

Kívánatra a csomagolandó áruért házhoz is elküldök és ezért 10 fillér külön díjat számítok fel.

Kíváló tisztelettel

Zsilinszky Antal.

Telefonszám 138.

83. 3—6.

Csomagolás végett átadott csomagokért átvételi elismervény adatik.

Minden családban

szükséges egy

Singer vagy másféle varrógép,

melyet a nagy pénzsűke miatt 10 évi jótállással készpénzfizetés ellenében **35 forintért adok,** meg nem felelés esetén pedig azonnal becséréném!

Raktáron tartom az összes elsőrendű gyártmányokat, u. m.: **Singer** családi, Médium, Titania, Minerva, Heud és Neu, Gritzner, kis- és nagy körhajós, Stower Cylinder, Kézi, Howe és Viktoria himzőgépeket, olajat, tűket és a gépek egyes részeit.

Szakszerűt mechanikai javító műhelyemben minden munkát gyorsan és olcsón készítek.

Áruimat heti vagy havi részletfizetésre is adom, úgy helyben, mint a vidéken lakóknak.

Szíves megrendeléseket kér 1184. 15—25.

Sürgőnczím: Bernáth gépraktár Kolozsvárt.
Telefonszám 412.

Bernáth Ede Sándor, varrógép és kerékpár raktáros Kolozsvár.

A m. kir. posta- és távirda szállítója Erdélyben.

Sárga János ékszerész és órás Kolozsvárt,

Üzlet: Wesselényi Miklós-utca 11. sz. Műhely: Szép-utca.

Készít ékszereket a legszebb kivitelben.

Nagy raktár a legujabb- és legizlésesebb ékszerekből, ezüst-nemüekből, arany- és ezüst, aczél órákból, valamint fali inga és ébresztő órákból.

Megvesz a teljes értékben arany és ezüstművet, vagy új aruval becsérél.

Ékszer- és órajavítások pontosan jótállás mellett!

Képes nagy arjegyék ingyen és bérmentve!

18 karatos finom arany jeggyűrűk.

1122. 36—100.

Ny. Magvary Mihály „Ellenzék” nyomdájában Kolozsvárt, Belkőzp-utca 33. sz. Telefonszám 233.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a **Wesselényi-utczában 8. szám alatt**

egy mosódát rendeztem be,

a hol leggyorsabban és legszebben eszközöltetnek minden megrendelések.

A mosási és vasalási díjak a legutányosabbak.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

11. 9—11.

Bary Zsigmond.

SIKERÜLT

az évek óta uri vevőim által hangsúlyozott óhajtatnak eleget tennem, midőn a mód lingi cipőgyár raktárának vezetésétől megváltam és az országsszerte a legjobb hírnévnek örvendő

Michelstädter S. E. és H.

cipőgyárosokat arra megnyertem, hogy a helyi piacon **Fötér 11. sz. Reil-ház** alatt, egy az újabb kornak **minden tekintetben** megfelelő cipőraktárt nyissanak, hol a **legdivatosabb és legelegánsabb** uri, női- és gyermekecipő különlegességek a legdusabb választékban szolid és a talpakban kiténtetett határozott árak mellett mindenkor kaphatók lesznek.

Az összes készlet **csak saját készítmény és minden versenyt kizár,** úgy, hogy a legkényesebb izlésnek képes vagyok eleget tenni.

A nagyérdemű közönség szíves érdeklődését és irántam eddig is tanusított becses bizalmát továbbra is kérve, vagyok Teljes tisztelettel

Somogyi D. Ernő mint

Michelstädter S. E. és H. cipőgyár raktárának képviselője.

Minden évadban cipődivat-tudósító képes arjegyék a t. közönség rendelkezésére áll.

38. 9—40.

Első kolozsvári husversenyszék!

Nagy-utca 1. sz. a. (Bakk-palota)

Zorger Sándornál.

Egy kiló marhahus **32 kr.**Egy kiló sertéshus **40 kr.**Egy kiló olvasztani való szalonna **40 kr.**

102. 1—4.

Fötér legszébb és forgalmi helyén

◀ 18. szám ▶

egy bolthelyiség portállal**bodega helyiség**

emeletén irodának vagy lakásnak 3 szoba, konyha stb. **Április elsejére kiadó!**

Értekezhetni ugyanott.

74. 3—4.

Elsőrendű
hazai gyártmány.

Mégis csak legjobb a mindenütt kapható

Fiumei

Csokoládé
és

C a c a ó.

1097. 14—0